

ለመሪው የተዘጋጀ

ጥናት አንድ (ሐጌ 1:1-6)

1. ትንቢቱን የተናገረው ነብዩ ሐጌ ነው። የተናገረው ዳርዮስ በነገሰ በሁለተኛ ዓመት በስድስተኛው ወር የመጀመሪያ ቀን ነበረ። የተናገረውም ለይሁዳ ገዢ ለዘሩባቤል እና ለኢዮሴጌዕ ልጅ ለኢያሱ ነው።
2. በቁጂ ላይ «ይህ ህዝብ» የሚላቸው የፈረሰውን የእግዚአብሔር ቤት ለመስራት ከባቢሎን ተመልሰው የነበሩትን ሰዎች ነው። ሰዎቹ ቤቱ መስራት አያስፈልገውም ሳይሆን ቤቱን ለመስራት አሁን ጊዜው አይደለም፤ ጊዜው ገና ነው ነው የሚሉት።
3. ምናልባት የተቃዋሚዎቻቸው ተቃውሞ ሲበርድ፤ የጀመሩት የራሳቸው መኖሪያ ሲጠናቀቅ፤ ሌላ ንጉስ ሌላ አዋጅ ሲያወጣና የመሳሰሉት ሊሆኑ ይችላሉ።
4. ሰዎቹም ሆኑ እግዚአብሔር ያተኮሩበት አንድ ሃሳብ ጊዜ ላይ ያተኮረ ነበረ፤ እነርሱ ጊዜው አይደለም ይላሉ እርሱ ደግሞ የራሳቸውን ማስቀደም ጊዜው አይደለም ይላል።
5. እግዚአብሔር ቤታችሁን ለምን ሰራችሁ የሚል ተቃውሞ አላቀረበም፤ ነገር ግን የእኔ ቤት ፈርሶ እያያችሁት ለምን የራሳችሁን ቤት ባማረና ባጌጠ ሁኔታ መስራት ተገቢ ነገር አይደለም በማለት ነው የሚከራከረው።
6. መለስ ብለው ሁኔታቸውንና የሰሩትን እንዲያስቡ የነግራቸዋል። ከህይወት ልምዳቸው እንዲያስተውሉት የተነገራቸው፤ ብዙ ዘርተው ጥቂት እንዳጨዱ፤ በልቶ አለመጥገብ፤ ጠጥቶ አለመርካት፤ ለብሶ አለመሞቅና ደምዝ ተቀብሎ በቀዳዳ ኪስ ማስገባት... ወዘተ
7. ይህ የሆነባቸው ምክንያቱ የእግዚአብሔርን ቤት ችላ ብለው በራሳቸው ኑሮና ቤት ላይ ብቻ ስላተኮሩ ነው።

ለመሪው የተዘጋጀ

ጥናት ሁለት (ሐጌ 1:7-15)

1. በዚህ ክፍል እግዚአብሔር የሚያሳስባቸው «እስቲ የሰራችሁትን አስቡ» በማለት ነበረ። እግዚአብሔር ደግሞ ይህንን ያለበት ምክንያት ምናልባትም በቁፃ ላይ እንደምናየው ቤታቸውን ለመስራት በሩጫ ላይ ስለሆኑ ቁጭ ብለው ህይወታቸውን የሚያዩበት ጊዜ ስለማይኖራቸው ሳይሆን እንደማይቀር ከሁኔታቸው ይታያል።
2. ወደ ተራራ እንዲወጡ፣ እንጨት እንዲያመጡና ቤቱን እንዲሰሩ ነው የተጠየቁት። በመጀመሪያ ደረጃ እግዚአብሔር ደስ ይሰኛል ደግሞም እርሱ ይከብርበታል።
3. ቁፃ እፍ አልኩበት፣ ቁ11 ድርቅ አመጣሁ፣ የሚሉት ሃሳቦች እግዚአብሔር የህዝቡን ድካም ከንቱ ለማድረግ እንደተነሳ ያሳያል።
4. በተቃራኒ የሚሄድበት ምክንያት ቤቱ ፈርሶ ሳለ ሁሉ የራሱን ቤት ስለሚሰራ ነው። እግዚአብሔር ምንጊዜም ቢሆን አስቀድመን የእግዚአብሔርን ጽድቅና መንግስቱን እንድንፈልግ እርሱ ደግሞ በቤታንን የሚያስፈልገውን እንደሚሞላ ተናግሯል።
5. የሰማይ ጠል መከልከል፣ የምድር ፍሬ መንሳት፣ እንስሳት ላይ የመጣው ድርቅ፣ እና የመሳሰሉት ሃሳቦች ከራሳቸው አልፈው ለሌሎችም ሃጥያታቸው እንደተረፈ ያሳያል።
6. ህዝቡ ሁሉ የእግዚአብሔርን ድምጽ ሰምተው እርሱን መፍራት አደረገባቸው ስለዚህም ለድምጹ ታዘዙ። ሕዝቡ ሐጌን የሰሙበት ምክንያት እግዚአብሔር እንደላከው ሰላምኑና ስለተቀበሉ ነው።
7. ከዚያ የቀደመው ነገር እግዚአብሔርን መፍራትና ለቃሉ/ለድምጹ መታዘዝ ነበረ። ይህ አባባል ከቁ12 መቅደም የማይቸልበት ምክንያት ከእነርሱ ጋራ እንዳልሆነ በተለያዩ መንገዶች ማለትም (እፍ አልኩበት፣ ድርቅ ላከሁ) እየተናገረ በሌላ በኩል ደግሞ ከእናንተ ጋራ ነኝ የሚለው አነጋገር አብሮ ሊሄድ አይችልም።
8. ከእነርሱ ጋራ መሆኑን ያረጋገጠው የሁሉንም መንፈስ ለስራው በማነቃቃት ነው። የልብ አንድነት አግኝተው ሁሉም ወደተውት ሥራ ተመልሰው በህብረት በመስራታቸው።
9. እያንዳንዱ ሃሳቡን ይግለጽ።

ለመሪው የተዘጋጀ

ጥናት ሶስት (ሐጌ 2:1-9)

1. በዚህ መሃል የነበረው የጊዜ ርዝመት አንድ ወር ከሃያ ቀን ያህል ነበረ። ትንቢቱ ያተኮረው በዘሩባቤል፣ በኢያሱና በህዝቡ ሁሉ ላይ ነበረ።
2. ሶስቱ ጥያቄዎች በቁጥ 3 ላይ ስለተዘረዘሩ እዚህ መዘርዘር አያስፈልግም። ህዝቡ ምንም መልስ እንዳልመለሱ ነው የምናነበው።
3. ከቤቱ ማነስ የተነሳ ግዙፍና ውብ ከነበረው ከሰለሞን ቤተመቅደስ ጋር በማወዳደር እንዳዘኑ በማሰብ ይመስላል፤ ምክንያቱም በሚከተሉት ክፍሎች የሚሰጣቸው የማበረታቻና የመቀስቀሻ ሃሳብ ይህንን ይጠቁመናል።
4. የማበረታቻ መልዕክቱ የመጣው ለአገረ ገዢው፣ ለሊቀ ካህኑና ለህዝቡ ሁሉ ነበረ። ከዚህ ልንማር የምንችለው ተራው ህዝብ ብቻ ሳይሆን መሪዎችም ሆኑ አስተዳዳሪዎች እንዲሁም ማናቸውም ሰው ከእግዚአብሔር የማበረታቻ ቃል እንደሚያስፈልገው ነው።
5. «እኔ ከእናንተ ጋር ነኝና ሥሩ» የሚል ነበረ ማበረታቻው። አዎን እኛም የዚህ ዓይነት የተስፋ ቃል አለን፤ ይህም በማቴ 28:20 ላይ ይገኛል።
6. በዚህ ቁጥር የገባላቸው ቃል፣ ሰማይና ምድርን እንደሚያናውጥ፣ ቤቱን በክብር እንደሚሞላ፣ የዚህ ቤት ክብር ከፊተኛው እንደሚበልጥ ነው። በቁጥ 3 ላይ ለጠየቃቸው ጥያቄዎች የሚሆኑ መልሶችን የሚመልሱ ሃሳቦችን ነው ይህ ክፍል ያሰፈረው።
7. የሰለሞን ቤት ቁጥር ስፍር የሌለው ብርና ወርቅ የፈሰሰበት ቢሆንም እግዚአብሔር ቢፈልግ ከዚያ የበለጠ መስራት እንደሚችል ሲያረጋግጥ ነው።
8. የሚሰራው ቤት ከሰለሞን ቤተ መቅደስ የማይወዳደር መሆኑ ነበረ። አገልግሎትን ከሌሎች አገልግሎት ጋር ማወዳደር ለትዕቢት ወይም ለተስፋ መቁረጥ ያጋልጣል።

ለመሪው የተዘጋጀ

ጥናት አራት (ሐጌ 2:10-23)

1. የመጀመሪያው ጥያቄ የቀረበው ለዘሩባቤል፣ ለኢያሱና ለጠቅላላው ሕዝብ ሲሆን ሁለተኛው ግን የተጠየቁት ካህናቱ ብቻ ናቸው።
2. በዚህ ክፍል ካህናቱ የተጠየቁት ጥያቄ፡ የተቀደሰ ነገር የረከሰን ነገር ቢነካ ርኩሱ ነገር ይቀደሳል ወይ? የሚል ነበረ። መልሳቸው የእግዚአብሔርን ህግ የተመረኮዘ እንዲሆን ያስፈልግ ነበረ።
3. ሁለተኛው ጥያቄ፡ የረከሰ ነገር የተቀደሰን ነገር ቢነካ የተቀደሰው ነገር ይረከሳል ወይ? የሚል ነበረ። የካህናቱ መልስ አዎን ያረከሰዋል የሚል ነበረ።
4. የደረሰበት ማጠቃለያ ሃሳብ ቁ14 እንደሚናገረው «ይህም ህዝብና ይህ ወገን በፊቱ እንደዚሁ ነው።» የሚል ነበረ። ይህም ማለት መልካሙን የእግዚአብሔር ቤት ወይም የተቀደሰ ሥራን ለመስራት እጅን ማንሳትና ፈቃደኛ መሆን ብቻ ሳይሆን በተቀደሰ ልብ እስካልሰራው ድረስ ሥራችን የረከሰ ይሆናል ማለቱ ነው።
5. የዚህ ቤት መሰረት እስከተጣለበት ጊዜ የነበረውን ህይወታቸውን እንዲያስቡና በረከት የራቀው አሳዛኝ ህይወት ውስጥ እንደነበሩ ያስገነዝባቸዋል። በረከት ከቤታቸው የጠፋው የእጃቸውን ስራ እግዚአብሔር ስለረገመ ነበረ። ልባቸውን ለመመለስ ፈቃደኛ አልሆኑም።
6. ዳርዮስ በነገሰ ሁለተኛ አመት ዘጠነኛው ወር ሃያ አራተኛው ቀን እንዲያስቡ ተናገራቸው። ቀኑን እንዳይረሱት የፈለገበት ዋነኛው ምክንያት ከዚህች ቀን ጀምሮ በረከት ስለሚለቀቅና ህዝቡን መባረክ የሚጀምርበት ቀን ስለሆነ ነው። ቁ19
7. የሐጌ የመጨረሻው ትንቢት ያተኮረው በዘሩባቤል ላይ ብቻ ነበረ። በእርሱ ላይ ብቻ ያተኮረበት ምክንያት ምናልባትም ዘሩባቤል የይሁዳ ገዢ ስለነበረ ከፊቱ ሊመጣ ለሚችለው ማናቸውም አስቸጋሪ ሁኔታ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ሆኖ እንደማይተወው ሊያበረታታው ይሆናል። ለግሉ የተገባለት የተስፋ ቃል «እንደማተሚያ ቀለበቴ አደርግጋለሁ።» የሚል ነበረ።
8. እያንዳንዱ ተካፋይ የራሱን ሃሳብ ያካፍል።